

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1996-1997

20 MARS 1997

**Projet de loi visant à accélérer la procédure
devant la Cour de cassation**

**PROJET
AMENDÉ PAR
LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS**

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77
de la Constitution.

Voir:

Documents du Sénat:

1-52 S.E. 1995:

- N° 1: Proposition de loi de M. Lallemand et consorts.

1-52 - 1995/1996:

- N° 2: Amendements.
- N° 3: Rapport.
- N° 4: Texte adopté par la commission.
- N° 5: Amendement.
- N° 6: Texte adopté en séance plénière et transmis à la Chambre des représentants.

Annales du Sénat:

23 novembre 1995.

Documents de la Chambre des représentants:

1-271 - 1995/1996:

- N° 1: Projet transmis par le Sénat.
- N°s 2 à 9: Amendements.
- N° 10: Rapport.
- N° 11: Texte adopté par la commission.

Annales de la Chambre des représentants:

19 et 20 mars 1997.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1996-1997

20 MAART 1997

**Wetsontwerp strekkende tot de bespoedi-
ging van de procedure voor het Hof van
Cassatie**

**ONTWERP GEAMENDEERD
DOOR DE KAMER
VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in
artikel 77 van de Grondwet.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-52 BZ 1995:

- Nr. 1: Wetsvoorstel van de heer Lallemand c.s.

1-52 - 1995/1996:

- Nr. 2: Amendementen.
- Nr. 3: Verslag.
- Nr. 4: Tekst aangenomen door de commissie.
- Nr. 5: Amendement.
- Nr. 6: Tekst aangenomen in plenaire vergadering en overgezonden aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Handelingen van de Senaat:

23 november 1995.

Gedr. St. van de Kamer van volksvertegenwoordigers:

1-271 - 1995/1996:

- Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- Nrs. 2 tot 9: Amendementen.
- Nr. 10: Verslag.
- Nr. 11: Tekst aangenomen door de commissie.

Handelingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers:

19 en 20 maart 1997.

Art. 2

L'article 128, alinéa 4, du Code judiciaire est remplacé par l'alinéa suivant:

«Les arrêts sont rendus par cinq conseillers, y compris le président. Ils sont toutefois rendus par trois conseillers dans les cas prévus par la loi.»

Art. 3

Dans la deuxième partie, livre Ier, titre Ier, chapitre V, du même Code, il est inséré une section *IIbis* rédigée comme suit:

«Section *IIbis*

Des référendaires

Art. 135bis. — La Cour de cassation est assistée par des référendaires dont le nombre est au minimum de cinq et au maximum de trente, et est déterminé par le ministre de la Justice.

Le premier président et le procureur général déterminent, de commun accord, le nombre de référendaires placés sous leur autorité respective.

Les référendaires préparent le travail des conseillers et des membres du parquet; ils participent aux tâches de documentation ainsi qu'à celles de traduction et de publication des arrêts et à la mise en concordance des textes français et néerlandais.»

Art. 4

Dans la deuxième partie, livre Ier, titre Ier, chapitre V, du même Code, il est inséré une section IV rédigée comme suit:

«Section IV

De la gestion

Art. 136bis. — L'assemblée générale de la Cour de cassation établit et publie annuellement un rapport d'activité.

Ce rapport expose notamment l'état d'avancement des affaires pendantes.

Art. 136ter. — L'assemblée générale de la Cour de cassation formule dans un plan quadriennal les

Art. 2

Artikel 128, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen als volgt:

«De arresten worden gewezen door vijf raadsheeren, daaronder begrepen de voorzitter. Zij worden echter gewezen door drie raadsheeren in de door de wet bepaalde gevallen.»

Art. 3

In deel II, boek I, titel I, hoofdstuk V, van hetzelfde Wetboek wordt een afdeling *IIbis* ingevoegd, luidende:

«Afdeling *IIbis*

De referendarissen

Art. 135bis. — Het Hof van Cassatie wordt bijgestaan door ten minste vijf en ten hoogste dertig referendarissen. Hun aantal wordt door de minister van Justitie bepaald.

De eerste voorzitter en de procureur-generaal stellen in onderlinge overeenstemming het aantal referendarissen vast dat onder hun respectief gezag komt te staan.

De referendarissen bereiden het werk van de raadsheeren en de leden van het parket voor; zij dragen bij aan de werkzaamheden in verband met de documentatie en werken mee aan de vertaling en de publicatie van de arresten alsook aan het in overeenstemming brengen van de Franse en Nederlandse tekst.»

Art. 4

In deel II, boek I, titel I, hoofdstuk V, van hetzelfde Wetboek, wordt een afdeling IV ingevoegd, luidende:

«Afdeling IV

Beheer

Art. 136bis. — Jaarlijks wordt door de algemene vergadering van het Hof van Cassatie een activiteitenverslag opgemaakt en bekendgemaakt.

Dit verslag bevat onder meer een stand van de zaken die hangende zijn.

Art. 136ter. — De algemene vergadering van het Hof van Cassatie formuleert in een vierjarenplan de

mesures qui, sans affecter l'exercice de sa fonction juridictionnelle, peuvent contribuer à résorber l'arriéré judiciaire de la Cour de cassation.

Elle examine chaque année, dans le courant du mois de septembre, l'état d'avancement des affaires pendantes et fait rapport au ministre de la Justice et au parlement au plus tard le 15 octobre.»

Art. 5

Aux articles 187, § 2, 2°, 188, 189, § 3, 1° et 2°, 191, § 2, 2°, 192 et 194, § 2, 2°, du même Code, les mots «de référendaire près la Cour de cassation» sont à chaque fois insérés entre les mots «d'auditeur adjoint» et les mots «de référendaire».

Art. 6

Dans la deuxième partie, livre Ier, titre VI, du même Code, il est inséré un chapitre *Vter*, rédigé comme suit:

«Chapitre *Vter*

Des référendaires près la Cour de cassation

Art. 259quinquies. — Pour pouvoir être nommé référendaire près la Cour de cassation, le candidat doit être âgé de vingt-cinq ans accomplis et être docteur ou licencié en droit.

Les candidats sont classés, en vue de leur nomination, lors de concours.

La Cour détermine la matière des concours selon les nécessités du service. Elle fixe les conditions des concours et constitue les jurys.

Chaque jury est composé, en respectant l'équilibre linguistique, de deux membres de la Cour désignés par le premier président de la Cour de cassation, de deux membres du parquet désignés par le procureur général près cette Cour et de quatre personnes extérieures à l'institution désignées par le Roi sur deux listes comprenant quatre candidats chacune, respectant chacune l'équilibre linguistique et proposées respectivement par le premier président et par le procureur général.

La durée de validité d'un concours est de trois ans.

Les concours sont, quant à leurs effets, assimilés aux concours donnant accès dans l'administration de l'État et dans les organismes d'intérêt public, aux fonctions de secrétaires d'administration-juriste.

maatregelen die, zonder dat zij afbreuk doen aan het vervullen van zijn rechtsprekende taak, kunnen bijdragen tot het wegwerken van de gerechtelijke achterstand van het Hof van Cassatie.

Zij onderzoekt elk jaar in de loop van de maand september de stand van de zaken die hangende zijn en brengt hierover uiterlijk op 15 oktober verslag uit aan de minister van Justitie en aan het parlement.»

Art. 5

In de artikelen 187, § 2, 2°, 188, 189, § 3, 1° en 2°, 191, § 2, 2°, 192 en 194, § 2, 2°, van hetzelfde Wetboek, worden de woorden «referendaris bij het Hof van Cassatie» telkens ingevoegd tussen de woorden «adjunct-auditeur» en het woord «referendaris».

Art. 6

In deel II, boek I, titel VI, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk *Vter* ingevoegd, luidende:

«Hoofdstuk *Vter*

Referendarissen bij het Hof van Cassatie

Art. 259quinquies. — Om tot referendaris bij het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet men volle vijftientig jaar oud zijn en doctor of licentiaat in de rechten zijn.

De kandidaten worden met het oog op hun benoeming gerangschikt op grond van een vergelijkend examen.

Het hof stelt de examenstof vast rekening houdend met de behoeften van de dienst. Het bepaalt de voorwaarden van het vergelijkend examen en stelt de examencommissies aan.

Met inachtneming van het taalevenwicht bestaat elke examencommissie uit twee leden van het hof aangewezen door de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, twee leden van het parket aangewezen door de procureur-generaal bij het hof en vier buiten de instelling staande personen die door de Koning worden aangewezen uit twee lijsten van vier kandidaten, elk met inachtneming van het taalevenwicht en die respectievelijk door de eerste voorzitter en de procureur-generaal voorgedragen worden.

De examenuitslag blijft drie jaar geldig.

De vergelijkende examens worden, wat de gevolgen ervan treft, gelijkgesteld met de vergelijkende examens die in de rijksbesturen en de instellingen van openbaar nut toegang verlenen tot het ambt van bestuurssecretaris-jurist.

Art. 259sexies. — Les référendaires sont nommés par le Roi pour un stage de trois ans selon le classement prévu à l'article 259quinquies.

Au terme de ces trois ans, la nomination devient définitive sauf décision contraire prise par le Roi, exclusivement sur la proposition, selon le cas, du premier président ou du procureur général, au plus tard durant le troisième trimestre de la troisième année de stage.

Le premier président de la Cour de cassation et le procureur général près cette Cour désignent de commun accord les référendaires stagiaires et les référendaires nommés à titre définitif qui sont placés sous l'autorité de l'un et ceux qui sont placés sous l'autorité de l'autre.

Art. 259septies. — Les années accomplies en tant que référendaire près la Cour de cassation entrent en ligne de compte pour le calcul de l'ancienneté dans une fonction administrative ou judiciaire ou dans une fonction à la Cour d'arbitrage ou au Conseil d'État que les référendaires pourraient exercer par la suite.»

Art. 7

Dans la deuxième partie, livre II, titre Ier, du même Code, l'intitulé du chapitre Ier est remplacé par l'intitulé suivant:

«Chapitre Ier. — De la réception des magistrats, des référendaires près la Cour de cassation et des greffiers et de leur prestation de serment.»

Art. 8

L'article 288 du même Code est complété par l'alinéa suivant:

«La réception des référendaires près la Cour de cassation se fait devant une chambre de la Cour, présidée par le premier président, le président ou le président de section ou le conseiller qui le remplace.»

Art. 9

L'article 291 du même Code est complété par l'alinéa suivant:

«Dans le cas visé à l'alinéa 1er, les référendaires près la Cour de cassation prêtent serment entre les mains du premier président de la Cour.»

Art. 10

Un article 299bis, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«*Art. 299bis.* — Les articles 293 à 299 sont applicables aux référendaires près la Cour de cassation.»

Art. 259sexies. — De referendarissen worden door de Koning benoemd voor een stage van drie jaar volgens de rangschikking bedoeld in artikel 259quinquies.

Na die drie jaar wordt de benoeming definitief tenzij de Koning, uitsluitend op voorstel van al naar het geval de eerste voorzitter of de procureur-generaal, anders beslist, ten laatste tijdens het derde kwartaal van het derde stagejaar.

De eerste voorzitter van het Hof van Cassatie en de procureur-generaal bij dit hof wijzen in onderlinge overeenstemming de referendarissen-stagiair en de definitief benoemde referendarissen aan die onder het gezag van de ene en die welke onder het gezag van de andere komen te staan.

Art. 259septies. — De jaren als referendaris bij het Hof van Cassatie doorgebracht, komen in aanmerking voor de berekening van de anciënniteit in elke administratieve of gerechtelijke functie of in een functie bij het Arbitragehof of bij de Raad van State, die de referendarissen nadien zouden bekleden.»

Art. 7

In deel II, boek II, titel I, van hetzelfde Wetboek wordt het opschrift van hoofdstuk I vervangen als volgt:

«Hoofdstuk I. — Installatie van de magistraten, de referendarissen bij het Hof van Cassatie en de griffiers en hun eedaflegging.»

Art. 8

Artikel 288 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«De installatie van de referendarissen bij het Hof van Cassatie geschiedt voor een kamer van het hof, voorgezeten door de eerste voorzitter, de voorzitter of de afdelingsvoorzitter dan wel door de raadsheer die hem vervangt.»

Art. 9

Artikel 291 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«In het in het eerste lid bedoelde geval leggen de referendarissen bij het Hof van Cassatie de eed af in handen van de eerste voorzitter van het hof.»

Art. 10

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 299bis ingevoegd, luidende:

«*Art. 299bis.* — De artikelen 293 tot 299 zijn mede van toepassing op de referendarissen bij het Hof van Cassatie.»

Art. 11

L'article 301 du même Code est complété par l'alinéa suivant:

«La même interdiction vaut pour les référendaires près la Cour de cassation.»

Art. 12

L'article 302 du même Code est complété par ce qui suit:

«ou y accomplir les tâches de référendaire près la Cour de cassation.»

Art. 13

À l'article 304 du même Code, les mots «le référendaire près la Cour de cassation» sont insérés entre les mots «ministère public» et les mots «ou le juge social».

Art. 14

À l'article 305, alinéa 2, du même Code, les mots «les référendaires près la Cour de cassation» sont insérés entre les mots «tribunaux de commerce» et les mots «et les membres du greffe».

Art. 15

À l'article 306, alinéa 2, du même Code, les mots «sur avis du premier président de la Cour de cassation, aux membres et greffiers de cette Cour» sont remplacés par les mots «sur avis du premier président de la Cour de cassation, aux membres, référendaires et greffiers de la Cour».

Art. 16

A l'article 331 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1° À l'alinéa 1er, les mots «ni référendaire» sont insérés entre le mot «magistrat» et les mots «ni membre du greffe».

2° À l'alinéa 2, les mots «les référendaires près la Cour de cassation, sans autorisation du premier président ou du procureur général suivant qu'ils prêtent leur assistance à la Cour ou au parquet» sont insérés entre les mots «sans autorisation du procureur général» et les mots «les membres des cours d'appel».

Art. 11

Artikel 301 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«Dat verbod geldt ook voor de referendarissen bij het Hof van Cassatie.»

Art. 12

Artikel 302 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld als volgt:

«of er de taken van referendaris bij het Hof van Cassatie vervullen.»

Art. 13

In artikel 304 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «de referendaris bij het Hof van Cassatie» ingevoegd tussen de woorden «openbaar ministerie» en de woorden «of de rechter in sociale zaken».

Art. 14

In artikel 305, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «de referendarissen bij het Hof van Cassatie» ingevoegd tussen de woorden «rechtbanken van koophandel» en de woorden «en de leden van de griffie».

Art. 15

In artikel 306, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «op advies van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, aan de leden en griffiers van dat hof» vervangen door de woorden «op advies van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, aan de leden, referendarissen en griffiers van het hof».

Art. 16

In artikel 331 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het eerste lid worden de woorden «een referendaris» ingevoegd tussen de woorden «een magistraat» en de woorden «of een lid van de griffie».

2° In het tweede lid worden de woorden «de referendarissen bij het Hof van Cassatie, zonder vergunning van de eerste voorzitter of de procureur-generaal naargelang zij het hof dan wel het parket bijstaan» ingevoegd tussen de woorden «zonder vergunning van de procureur-generaal» en de woorden «de leden van het hof van beroep».

Art. 17

Dans la deuxième partie, livre II, titre II, du même Code, il est inséré un chapitre *VIIbis*, rédigé comme suit :

«Chapitre *VIIbis*. — Dispositions relatives aux référendaires près la Cour de cassation

Art. 353ter. — Le Roi détermine les congés, les vacances et les absences pour cause d'incapacité de travail des référendaires près la Cour de cassation. Il peut déterminer une position de disponibilité et fixer le traitement d'attente qui y est attaché.»

Art. 18

Dans la deuxième partie, livre II, titre III, du même Code, il est inséré un chapitre *I^{er}bis*, rédigé comme suit :

«Chapitre *I^{er}bis*. — Des traitements des référendaires près la Cour de cassation

Art. 365bis. — Les traitements des référendaires près la Cour de cassation sont fixés comme suit :

— pendant la période de stage de trois ans visée à l'article *259ter*, le traitement du référendaire est identique au traitement d'un substitut du procureur du Roi conformément à l'article 355;

— pendant les dix années suivantes le traitement du référendaire est identique au traitement d'un substitut du procureur général et d'un substitut général près la cour d'appel conformément à l'article 355;

— à l'expiration de la treizième année, son traitement est identique au traitement d'un avocat général près la cour d'appel ou près la cour du travail.»

Les articles 360, 361, 362, 363, 365 et 377 du présent Code sont applicables aux référendaires.»

Art. 19

Dans la deuxième partie, livre II, titre III, du même Code, l'intitulé du chapitre III est remplacé par l'intitulé suivant :

«Chapitre III. — Dispositions communes aux chapitres *Ier*, *I^{er}bis* et II.»

Art. 20

Dans la deuxième partie, livre II, titre IV, du même Code, il est inséré un chapitre *IIbis*, rédigé comme suit :

«Chapitre *IIbis*. — De la mise à la retraite et de la pension des référendaires près la Cour de cassation

Art. 397bis. — Les référendaires cessent d'exercer leurs fonctions et sont admis à la retraite lorsqu'ils

Art. 17

In deel II, boek II, titel II, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk *VIIbis* ingevoegd, luidende :

«Hoofdstuk *VIIbis*. — Bepalingen betreffende de referendarissen bij het Hof van Cassatie

Art. 353ter. — De Koning bepaalt de verloven, de vakanties en de afwezigheden wegens arbeidsongeschiktheid van de referendarissen bij het Hof van Cassatie. Hij kan een regeling voor non-activiteit treffen en het daarbij uitgekeerde wachtgeld bepalen.»

Art. 18

In deel II, boek II, titel III, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk *Ibis* ingevoegd, luidende :

«Hoofdstuk *Ibis*. — Wedden van de referendarissen bij het Hof van Cassatie

Art. 365bis. — De wedden van de referendarissen bij het Hof van Cassatie worden bepaald als volgt :

— gedurende de stage van drie jaar bedoeld in artikel *259ter* is de wedde van de referendaris dezelfde als die van een substituut-procureur des Konings overeenkomstig artikel 355;

— gedurende de tien daaropvolgende jaren is de wedde van de referendaris dezelfde als de wedde van een substituut-procureur-generaal en een substituut-generaal bij het hof van beroep overeenkomstig artikel 355;

— na het dertiende jaar is de wedde van de referendaris dezelfde als die van een advocaat-generaal bij het hof van beroep of bij het arbeidshof.

De artikelen 360, 361, 362, 363, 365 en 377 van dit Wetboek zijn mede van toepassing op de referendarissen.»

Art. 19

In deel II, boek II, titel III, van hetzelfde Wetboek wordt het opschrift van hoofdstuk III vervangen als volgt :

«Hoofdstuk III. — Gemeenschappelijke bepalingen voor de hoofdstukken I, *Ibis* en II.»

Art. 20

In deel II, boek II, titel IV, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk *IIbis* ingevoegd, luidende :

«Hoofdstuk *IIbis*. — Pensionering en pensioen van de referendarissen bij het Hof van Cassatie

Art. 397bis. — De referendarissen houden op hun ambt uit te oefenen en worden gepensioneerd wan-

ont atteint l'âge de soixante-cinq ans ou lorsqu'une infirmité grave et permanente ne leur permet plus de remplir convenablement leurs fonctions.

La loi générale sur les pensions civiles est applicables aux référendaires mis à la retraite.»

Art. 21

Un article 402*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«*Art. 402bis.* — Le premier président de la Cour de cassation et le procureur général près cette Cour exercent, chacun en ce qui le concerne, la surveillance des référendaires.»

Art. 22

Dans l'article 407 du même Code, les mots «ainsi que les référendaires près la Cour de cassation» sont insérés entre les mots «ministère public» et les mots «qui s'absentent».

Art. 23

L'article 478, alinéa 1er, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«*Art. 478.* — Le droit de postuler et de conclure devant la Cour de cassation appartient exclusivement, en matière civile, à des avocats qui portent le titre d'avocats à la Cour de cassation. La disposition qui précède ne s'applique pas à la partie civile en matière pénale. Le nombre des avocats, après avis de la Cour de cassation, est fixé par le Roi qui les nomme sur une liste de trois candidats, arrêtée par la Cour en assemblée générale pour chacune des places à pourvoir; l'expédition de la délibération est adressée par la Cour au ministre de la Justice.»

Art. 24

Dans la deuxième partie, livre II, titre V, chapitre III, du même Code, il est inséré une section *Ibis* rédigée comme suit :

«Section *Ibis.* — Dispositions concernant les référendaires près la Cour de cassation

Art. 414bis. — § 1er. Les référendaires près la Cour de cassation peuvent être suspendus ou révoqués pour motifs disciplinaires par la Cour soit d'office, soit sur réquisition du procureur général près la Cour.

neer zij de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt of wanneer zij wegens een ernstige en blijvende gebrekkigheid niet meer in staat zijn hun ambt naar behoren te vervullen.

De algemene wet op de burgerlijke pensioenen is mede van toepassing op de gepensioneerde referendarissen.»

Art. 21

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 402*bis* ingevoegd, luidende :

«*Art. 402bis.* — De eerste voorzitter van het Hof van Cassatie en de procureur-generaal bij dat hof oefenen, ieder wat hem betreft, toezicht uit op de referendarissen.»

Art. 22

In artikel 407 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «en de referendarissen bij het Hof van Cassatie» ingevoegd tussen de woorden «openbaar ministerie» en de woorden «die zonder verlof afwezig zijn».

Art. 23

Artikel 478, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«*Art. 478.* — Voor het Hof van Cassatie kunnen in burgerlijke zaken alleen advocaten optreden en conclusies nemen, die de titel van advocaat bij het Hof van Cassatie voeren. De voorgaande bepaling geldt niet voor de burgerlijke partij in strafzaken. Het aantal advocaten wordt, na advies van het Hof van Cassatie, bepaald door de Koning, die hen benoemt uit een lijst van drie kandidaten, door het hof in algemene vergadering vastgesteld voor ieder van de te begeven plaatsen; de uitgifte van de beslissing wordt door het hof aan de minister van Justitie gezonden.»

Art. 24

In deel II, boek II, titel V, hoofdstuk III, van hetzelfde Wetboek wordt een afdeling *Ibis* ingevoegd, luidende :

«Afdeling *Ibis.* — Bepalingen betreffende de referendarissen bij het Hof van Cassatie

Art. 414bis. — § 1. De referendarissen bij het Hof van Cassatie kunnen door het hof om tuchtrekenen worden geschorst of afgezet, hetzij ambtshalve, hetzij op vordering van de procureur-generaal bij het hof.

Le premier président et le procureur général peuvent, chacun en ce qui le concerne, leur appliquer les peines de l'avertissement, de la censure simple et de la censure avec réprimande.

§ 2. Aucune sanction n'est infligée sans que la personne concernée ait été entendue ou dûment appelée.

§ 3. Lorsqu'ils sont poursuivis pour un crime ou un délit ou dans le cas de poursuite disciplinaire, les référendaires peuvent, lorsque l'intérêt du service le requiert, être suspendus de leur fonction par mesure d'ordre par la Cour de cassation, pendant la durée des poursuites et jusqu'à la décision finale.

La suspension par mesure d'ordre est prononcée pour un mois et peut être prorogée de mois en mois jusqu'à la décision définitive. La Cour de cassation peut décider que cette mesure comportera, pendant tout ou partie de sa durée, retenue provisoire, totale ou partielle du traitement.»

Art. 25

Un article 1105*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«*Art. 1105bis.* — § 1er. Lorsque la solution du pourvoi paraît s'imposer, le président de la chambre peut, sur proposition du conseiller rapporteur et après avis du ministère public, soumettre la cause à une chambre restreinte de trois conseillers.

§ 2. Cette chambre restreinte statue à l'unanimité sur le pourvoi.

À défaut d'unanimité ou si l'un des magistrats qui la composent le demande, elle doit renvoyer l'examen du pourvoi à la chambre composée de cinq conseillers.»

Art. 26

À l'article 425 du Code d'instruction criminelle, modifié par la loi du 20 juin 1953, les mots «Néanmoins, la partie civile ne pourra y déposer de mémoire sans le ministère d'un avocat à la Cour de cassation.» sont supprimés.

Art. 27

Dans les articles 479 et 483 du même Code, modifiés par les lois des 10 octobre 1967, 3 juin 1971 et 28 juin 1983, les mots «un référendaire près la Cour

De eerste voorzitter en de procureur-generaal kunnen, ieder wat hem betreft, de referendarissen als straf opleggen waarschuwing, enkele censuur en censuur met berisping.

§ 2. Geen deze straffen mag worden toegepast zonder dat de betrokkene eerst gehoord of behoorlijk opgeroepen is.

§ 3. Worden zij vervolgd wegens misdaad of wanbedrijf of op tuchtrechtelijk gebied, dan kunnen de referendarissen, wanneer het belang van de dienst zulks vergt, bij ordemaatregel door het Hof van Cassatie in hun ambt geschorst worden, zolang de vervolging duurt en totdat de eindbeslissing gevallen is.

De schorsing bij ordemaatregel wordt uitgesproken voor de tijd van één maand en kan daarna van maand tot maand verlengd worden, totdat een eindbeslissing intreedt. Het Hof van Cassatie is bevoegd te beslissen dat deze schorsing voorlopige, algehele of gedeeltelijke inhouding van wedde meebrengt, zolang de straftijd of een gedeelte van de straftijd loopt.»

Art. 25

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1105*bis* ingevoegd, luidende :

«*Art. 1105bis.* — § 1. Wanneer de beslissing in verband met het cassatieberoep blijkbaar voor de hand ligt, kan de voorzitter van de kamer, op voorstel van de raadsheer-verslaggever en na advies van het openbaar ministerie, de zaak voorleggen aan een beperkte kamer met drie raadsheren.

§ 2. Die beperkte kamer beslist eenparig op het beroep.

Indien er geen eenparigheid is of indien een van de magistraten van die beperkte kamer het vraagt, moet zij het onderzoek van het beroep naar de kamer samengesteld uit vijf raadsheren verwijzen.»

Art. 26

In artikel 425 van het Wetboek van Strafvordering, gewijzigd bij de wet van 20 juni 1953, worden de woorden «De burgerlijke partij kan er evenwel geen memorie indienen dan door tussenkomst van een advocaat bij het Hof van Cassatie.» geschrapt.

Art. 27

In de artikelen 479 en 483 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 10 oktober 1967, 3 juni 1971 en 28 juni 1983, worden de woorden «een refe-

de cassation» sont insérés entre les mots «ou une cour» et les mots «un membre de la Cour des comptes».

Art. 28

A l'article 43^{quater}, alinéa 3, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, il est ajouté la phrase suivante :

«Un membre du siège et un membre du parquet doivent justifier de la connaissance de la langue allemande.»

Art. 29

Un article 43^{sexies}, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi :

«Art. 43^{sexies}. — Le nombre de référendaires près la Cour de cassation qui, par leur diplôme de docteur ou de licencié en droit, doivent justifier respectivement de la connaissance de la langue française et de la langue néerlandaise, est déterminé par la Cour suivant les besoins du service.

Tous les référendaires doivent justifier de la connaissance de l'autre langue par un examen spécial. Cet examen est subi devant un jury composé de la manière prévue à l'article 43^{quinquies}. Le Roi règle l'organisation de l'examen et en détermine la matière en tenant compte des exigences inhérentes aux tâches des référendaires.

Un référendaire doit, en outre, justifier de la connaissance de la langue allemande par un examen spécial organisé conformément à l'alinéa 2.»

Art. 30

Dans le tableau I, intitulé «Cour de cassation», modifié par les lois des 25 février 1954, 25 juin 1964, 10 novembre 1970 et 2 juillet 1974, annexé à la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, les troisième, cinquième, huitième et neuvième colonnes sont remplacées par les colonnes suivantes :

- conseillers : 28;
- avocats généraux : 12;
- greffiers : 6;
- commis-greffiers : 4.

Art. 31

À l'article 70, § 2, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, un alinéa nouveau, libellé comme suit, est inséré après l'alinéa 1er :

«Pour l'application de l'alinéa précédent, les fonctions de référendaire près la Cour de cassation sont

rendaris bij het Hof van Cassatie» ingevoegd tussen de woorden «of een hof» en de woorden «een lid van het Rekenhof».

Art. 28

Aan artikel 43^{quater}, derde lid, van de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken, wordt de volgende volzin toegevoegd :

«Een lid van de zetel en een lid van het parket moeten het bewijs leveren van de kennis van de Duitse taal.»

Art. 29

In dezelfde wet wordt een artikel 43^{sexies} ingevoegd, luidende :

«Art. 43^{sexies}. — Het aantal referendarissen bij het Hof van Cassatie die door een diploma van doctor of licentiaat in de rechten het bewijs moeten leveren van de kennis van respectievelijk de Nederlandse en de Franse taal, wordt door het hof vastgesteld naar gelang van de behoeften van de dienst.

Alle referendarissen moeten via een bijzonder examen het bewijs leveren van de kennis van de andere landstaal. Dit examen wordt afgelegd voor een examencommissie samengesteld op de wijze voorgeschreven door artikel 43^{quinquies}. De Koning regelt de organisatie van het examen en stelt de examenstof vast rekening houdend met de behoeften eigen aan het werk van de referendarissen.

Eén referendaris moet bovendien het bewijs leveren van de kennis van de Duitse taal via een bijzonder examen georganiseerd overeenkomstig het tweede lid.»

Art. 30

In tabel I, met als opschrift «Hof van Cassatie», gewijzigd bij de wetten van 25 februari 1954, 25 juni 1964, 10 november 1970 en 2 juli 1974, gevoegd bij de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, worden de derde, de vijfde, de achtste en de negende rubriek vervangen door de volgende rubrieken :

- raadsheren : 28;
- advocaten-generaal : 12;
- griffiers : 6;
- klerk-griffiers : 4.

Art. 31

In artikel 70, § 2, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 13 januari 1973, wordt na het eerste lid een nieuw lid ingevoegd, luidende :

«Voor de toepassing van het vorige lid wordt het ambt van referendaris bij het Hof van Cassatie ge-

assimilées à des fonctions dont l'exercice constitue une expérience professionnelle utile de nature juridique au sens de cet alinéa.»

Art. 32

À l'article 71, § 1er, des mêmes lois coordonnées, un alinéa nouveau, libellé comme suit, est inséré après l'alinéa 2:

«Pour l'application de l'alinéa précédent, les fonctions de référendaire près la Cour de cassation sont assimilées à des fonctions dont l'exercice constitue une expérience professionnelle utile de nature juridique au sens de cet alinéa.»

Bruxelles, le 20 mars 1997.

*Le Président
de la Chambre des représentants,*

Raymond LANGENDRIES.

*Le Greffier
de la Chambre des représentants,*

Francis GRAULICH.

lijkgesteld met de ambten waarvan de uitoefening een nuttige juridische beroepservaring oplevert in de zin van dat lid.»

Art. 32

In artikel 71, § 1, van dezelfde gecoördineerde wetten wordt na het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

«Voor de toepassing van het vorige lid wordt het ambt van referendaris bij het Hof van Cassatie gelijkgesteld met de ambten waarvan de uitoefening een nuttige juridische beroepservaring oplevert in de zin van dat lid.»

Brussel, 20 maart 1997.

*De Voorzitter van de
Kamer van volksvertegenwoordigers,*

*De Griffier van de
Kamer van volksvertegenwoordigers,*